

holdende nærmere Bestemmelse om Afholdelsen af de i Lov af 23de Januar 1862 angaaende Foranstaltninger til Hunsdyr- og især Hesteavlens Fremme foreskrevne Hingstestuer," saaledes som det er vedtaget ved 2den Behandling her i Thinget.

Efter Dagsordenen gik man derpaa over til: Spørgsmaal om Fremme af den af Folkethingsmanden for Sorø Amts 2den Valgkreds anmeldte Forspørgsel til Kirke- og Underviisningsministeren.

Da Ingen begjærede Afstemning, var Thingets Samtykke til Forspørgselsens Fremme dermed givet.

Den følgende Sag paa Dagsordenen var: Første Behandling af „Forflag til Lov om Maaden, hvorpaa Betsjendere af den mosaiske Tro skulle edfæstes inden Retten eller for Dyrigheden“ (Lovforslaget findes i Tillæg A Sp. 1343-44).

Klein: Jeg ønskede med nogle faa Ord at udtale min Tilfredsstillelse over, at denne Sag, hvorom den meget ærede Justitsminister gav et Slags Besked i forrige Session, nu er bleven fremmet, og jeg skal tilføie, at det forekommer mig, at Lovforslaget her foreligger paa en saadan Maade, at man i alt Fald i det Bæsentlige kan være tilfredsstillet derved. Der er nogle enkelte Punkter, som jeg, hvis der havde været Tid nok, maaskee kunde have ønsket at gjøre til Gjenstand for nogle Bemærkninger, men som Forholdene og Tiden nu stille sig, vil jeg ikke ansee det for rigtigt at dvæle derved, og jeg skal derfor kun ved disse faa Ord ledsage Lovforslaget med min anbefaling her i Thinget.

Licht: Jeg skal, ligesom den ærede sidste Taler, anerkjende, at dette Lovforslag er blevet behandlet med megen Omhu i Landstthinget, og navnlig er der taget Hensyn til de Dnsfer, der ere udtalte af den jødiske Menigheds Forstanderskab, Dnsfer, som der naturligviis her maatte tages ganske særdeles Hensyn til: Det er der-

for kun nogle faa Bemærkninger, jeg skal fremkomme med: Jeg kunde ønske, at den Sætning, som stod i Lovforslagets § 1, var bleven bibeholdt, nemlig den Edsformular: „Dette bekræfter jeg under min Saligheds Ed, saafandt hjælpe mig Gud, Himlens og Jordens Skaber“. Det forekommer mig, at den Sværgende ved denne slybligere Betegnelse mere vilde vende sine Tanker imod den Gud, hvis Hjælp han ikke kan undvære. De tre sidste Linier i § 1, der lyde saaledes: „Om den Sværgende under Edsfæstelsen vil staae med bedækket eller ubedækket Hoved, berøver paa Vedkommende selv“, forekommer mig at være en mindre heldig Bestemmelse. Enten maa det efter den jødiske Religion have en Betydning, at den Sværgende staaer med bedækket Hoved, enten maa Eden derved for ham faae en større Hellighed, og i dette Tilfælde bør Ceremonien fastholdes, eller ogsaa har den ingen Betydning, og saa bør den bortfalde. Jeg tror ikke, at det er heldigt, at Lovgivningen i det Hele har saa ubestemte Betegnelser, og at den saaledes overlader Noget til Folk selv. Enten maa Lovgivningen bestemt udtale: „det maa Du gjøre“, eller ogsaa: „det maa Du ikke gjøre“. For mit Vedkommende skulde jeg foretrække, at den Bestemmelse var bleven fastholdt, at den Sværgende skulde staae med bedækket Hoved. Jeg tror, efter den Kundskab jeg i denne Retning har, at dette ikke vilde være aldeles overflødigt, men at det for Mange kunde have nogen Betydning. Nu kan man sige, at det er overladt til Enhver selv, om han vil staae med bedækket eller med ubedækket Hoved; men idet man siger dette, gaaer man ud fra en urigtig Forudsætning, den nemlig, at Alle, der sværge, ogsaa ville sværge sandt. Dette kan man imidlertid ikke gaae ud fra, thi hvis denne Forudsætning holdt Stik, saa behøvedes Eden slet ikke; men man bør tage Hensyn til dem, der muligt ikke ville sværge sandt, og det forekommer mig da, at, naar En ikke vil sværge Sandhed, saa vil han, saaledes som det menneffelige Hjertes Kåsuistik nu engang er, let finde en Forskjel deri, om Eden aflægges med bedækket eller med ubedækket Hoved, og saa vil det vistnok ogsaa kunne stee, at den, der vil aflægge en falsk Ed, vil foretrække at aflægge den med ubedækket